

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorum|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. VIII. De Captatione Hereditatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

bus supra lib. 1. cap. 17. Axioma 3. v. not. ad l. 31.
§. 1. de reb. auth. jud. poss.

CAP. V.
De Calumnia, Calumniatore. (Conf. loc. infra de
(Fama)

Axioma I.

Calumniari is non solum dicitur, qui causam injustam defendit, sed etiam qui eam indebitè differt *text. in l. quisquis 6. §. præterea 2. C. de postul. Gail. 1. observ. 88. num. 9.* Ratio, quia qui indebitè differt, negotium facessit. Calumniari autem dicitur, qui alteri fraudulenter negotium facessit. Sic enim Paulus 1. *recept. sent. de calum.* Calumniator est, qui sciens prudensque per fraudem alicui negotium facessit, *vid. Regn. Sixt. inter Conf. Marp. consil. 16. n. 14. vol. 3.*

Sed limitationis loco notandum, quod Calumnia duplex ostendatur *in l. 1. §. 3. ad Scutum Turpill.* quædam enim talis est ratione eventus, & non punitur: quædam ratione formæ & dolosi propositi, & hæc punitur. Porro quædam calumnia est manifesta *l. 43. in fin. de petit. hered. C. d. th. 8.*

II.

Calumniari is non præsumitur, quem officii necessitas excusat. *l. post legatum 5. §. advocatum 13. ff. de his quib. ut indign. l. 2. C. qui accusar. non poss. Gail. 1. observ. 90. num. 5. Farinac. quest. 16. num. 24. Klock. 3. consil. 193. num. 13.* sicut nec is qui iussui Magistratus obtemperat, cui parere necesse habet *text. in cap. quod quis 24. de R. I. in 6. l. non videtur 167. §. qui iussu 1. 6. in l. velle 4. ff. de R. I. Gail. 1. observ. 88. n. 4.* qui enim facit ex necessitate, magis est dignus favore, quam qui facit ex voluntate *l. quod minor. 24. §. 4. de minor. Zasius in parat. de calumniat. n. 21.*

CAP. VI.

Capere.

Axioma I.

Melius est unum tene, tene, quam centum cape, cape. Accursii hæc sententia est *in l. cum hi 8. de transact.* Sensus autem hujus axiomatis ille est, quod melius sit accipere pecuniosam præsentem, quam expectare longè majorem summam, sed cum molestia & litigio. Vid. hac de re *Carpz. p. consil. 1. de fin. 15. per tot.*

II.

Gloriosius est in acie occumbere quam capi. Hinc filius ab hoste captus patri in excusatione non prodest, casus prodest. *Brumm. Cod. de iis qui numero liberor. p. 904. col. 1.*

Capitale. v. infra Sors.

CAP. VII.

De Capitis Diminutione.

Axioma I.

Quoties quis amittit libertatem, toties maximam capitis diminutionem patitur.

Ratio, quia libertate amissa omnia amissa censentur, cum quis jam mortuus habeatur. *l. 32. ff. de R. 7. Exemplum est in servis pœnæ.*

Limita: ut intelligatur de libertate ex jure gentium competente §. 2. *Instit. de capit. dimin.* non verò de libertate ex jure quiritum, de qua intelligenda *L. 5. §. 3. ff. de extraord. cogn.* hæc enim nihil aliud est quam status civitatis adeoque per deportationem aufertur. *d. l. 5.*

II.

Quoties quis amittit civitatem, toties mediam patitur capitis diminutionem.

Ratio: Est enim Civitatis amissio medium quoddam inter amissionem libertatis & familie. Hanc diminutionem patiuntur hodie, quibus bannum imperii ab Imperatore vel Camera Imperiali propter flagitium patratum aut contumaciam commissam est irrogatum: Item quoad particulares ditiones, qui propter delictum sunt virgis cæsi & certâ quâdam ditione cum infamia relegati, vel in opus publicum aut ad remos condemnati. *Struv. Jurispr. Rom. Germ. Forens. L. 1. Tit. XIV. §. 4. conf. Stam. de servit. person. c. 1. n. 20. 21.*

Limita, ut procedat, si amittantur jura Civitatis. Secus si alicui tantum denegetur facultas commorandi in civitate, uti relegato. *arg. l. 17. §. 1. de pœn. Carpz. P. 4. c. 47. d. 9.*

III.

Quoties quis familiam amittit, toties patitur minimam capitis diminutionem. Quia reliqua jura ipsa salva & integra manent.

IV.

Quoties quis nec libertatem nec civitatem nec familiam amittit, toties capite non minuitur.

Ratio, quia Status saltem in his tribus consistit. *vid. infr. verb. STATUS.* Sic Senator ordine motus capite non minuitur §. 5. *Instit. de capit. dimin.* nec relegatus, nec filius qui morte patris sui juris fit.

CAP. VIII.

De Captatione Hereditatis.

Quoties quis alterum heredem instituit hoc pacto, ut ejus hereditatem nondum sibi relictam consequatur, toties voluntas est captatoria adeoque non subsistit.

Ratio: quia turpis talis institutio, utpote quæ tendit ad captionem heredis instituendi. *l. 70. ff. de hered. instit. Si quis ergo ita scripserit: Titium heredem instituo, si me quoque instituerit; erit voluntas captatoria.*

Limita

Limita ex dictis: ut aliud sit, si hereditas jam-
tum relicta, vel verba in prateritum concipian-
tur l. 71. ff. de hered. instit. ut fieri solet in testa-
mento reciproco inter conjuges, quod etiam re-
spicere debet prateritam voluntatem. Nam si
collata sit in futurum, non subsistit, uti in facul-
tate Viadrinâ responsum testatur Brunnem. ad l.
70. in fin. ff. eod.

CAP. IX. De Carcere & Captura. Axioma I.

Carcere non pœnæ, sed custodiæ causa est in-
ventus. l. 8. §. 1. de pœn. l. incredibile 6. C. eod.
const. crim. Car. V. art. 1. Gail. 1. obs. 26. ideo de
jure civili prohibetur ad perpetuos carceres pœ-
na, nisi ex justa causa mentem principis moven-
te l. nemo carcerem. C. de exact. tribut. Jure Ca-
nonico tamen licet ad perpetuos carceres conde-
mnare cap. quavis, de pœn. in 6to. unde hodie
Carceralius est pœnæ. d. l. nemo C. alius custo-
diæ. l. fin. ff. & Cod. de Custod. reor. alius pœni-
tentiæ, quod utuntur Episcopi. Car. in Clem. 1. §.
1. de Heret.

Intellige scilicet limitationis loco respectu
causæ finalis, non verò quoad materiam subjecti-
vam, hoc est, ipsum carceratum, cui sæpè carcer
magnum est tormentum l. si hominem 7. ff. de
pos. Gail. d. observ. 26. n. 10. Unde est, quod
mala mansio etiam torturæ species dicatur in l. 7.
in pr. ff. de pos. Bald. in l. 2. num. 7. C. de Episc. aud.
Burlat. consil. 201. n. 14. lib. 2. Rol. à Vall. consil. 17.
num. 21. vol. 3. Rauchbar. quest. jur. 49.

2. Vocetur genus servitutis text. in l. Titum
71. §. 2. de condit. & dem. Conf. Arg. vol. 1. consil.
41. nu. 25. Est enim pœna quædam miserrima ac
molestissima, ut quæ nobis aufert rem omnium
gratissimam atque pretiosissimam libertatem sci-
licet rem prorsus inestimabilem, ut ait textus in
§. ult. l. quib. ex caus. manum. Conf. Arg. d. loc.
Imò 3. est ignominia irretractabilis, quæ faci-
le aboleri nequit, Welenb. in consil. 57. n. 9. p. 2. per
text. in l. 5. §. 1. qui satisd. cog. Roll. à Vall. consil.
13. num. 5. vol. 3. Rauchb. p. 1. q. jur. civ. & Sax.
q. 48. n. 8.

II.

Carcere exire nemo debet, licet quis possit
gloss. in l. succurritur 9. ff. ex quibus caus. maj.
Carcere enim est locus publicus, imò & sanctus
æquè ut muri civitatis. l. 13. §. 5. vers. cum tamen.
ff. de re milit. l. 13. ff. de custod. reor. Cuman. con-
sil. 106. Jul. Clar. §. fin. quest. 21. num. 25. Bart. in
tr. de Carcere, colum. 3. Arnold. Rayger. Thef. jur.
lit. C. num. 6. Vaud. lib. 2. quest. var. 29. Bockel.
de publ. jud. disquis. 9. n. 2.

Limitar Baldus in incarceratis ex injusta causa,
quod quilibet privatus possit eos propriâ autori-
tate e carceribus extrahere, etiam renitente ju-
dice, quia officiali de facto procedenti potest re-
sistit. Et potest vocare conjunctos, amicos &
vicinos, ut veniant ad resistendum judici. Bald.
in l. 2. C. de exactor. tribut. & l. 5. C. de jur.
fisci.

III.

Judex etiam incompertens potest reum capere,
non ad effectum cognoscendi de causa, sed ad
mittendum captum suo judici competenti. Judex
tamen Ecclesiasticus cum directè in laicos non
habeat jurisdictionem; etiam in iis casibus, in qui-
bus competens est, absque auxilio brachii secu-
laris non potest capturam decernere cap. 1. X. de
offic. ordin. licet Ecclesia carcerem habeat, & pœ-
næ locus sit c. 3. de pœn. in 6. Perez. C. de exact.
Tribut. n. 23. 24. 25. de Captura Clerici à laico.
vid. Perez. C. nulli licere in fren. equestr.

IV.

Privato & advocato fisci permittitur in fla-
granti Debitore carcerare, si fugam meditentur
Perez. ad tit. C. de exactor. tribut. n. 26. Brunnem.
ad l. 2. C. eod. tit.

V.

Carcere pœna esse potest v. g. officialium malè
in officio suo versantium. Brunnem. ad l. 2. C. de
exact. Tribut. Et supplet Carcere pœnam relega-
tionis, adeo ut si relegandus aliquandiu in Carce-
re fuerit, tempus illud relegationis tempori de-
creascit. l. 25. ff. l. 23. C. de pœn. Perez. in Cod. de
his qui in Exil. dati. n. 4.

VI.

Qui debitorem carceri exemit, tenetur de in-
tegro debito l. 3. C. de exact. tribut. Eximens
enim videtur se reum pro debitore constituere.
Praterea eximens Judicio Criminali subicitur l.
4. C. de Custod. Reor. Exemtus autem nihilominus
obligatus manet, Perez. Cod. l. n. 27. Brunnem.
ad l. 3. C. eod.

VII.

Carcere publico sumtu instruendus & reficien-
dus est. Perez. C. de quib. muner. vel prestat.
n. 13.

VIII.

Apparitores incarcerare neminem possunt,
quifixos habet lares, nisi in flagranti delicto de-
prehendatur, aut speciale & scriptum Judicis ha-
beant mandatum, aliàs reus ipsis impunè resistit.
Fugitivus autem in flagranti dicitur deprehensus
& a privato quoque capi potest Perez. C. de Cu-
rios. & Station. n. 8. & ad tit. de Cohortal. n. 7.
seqq.

IX.

Carcere privatus pœnâ capitis punitur, l. 1. C. de
privat. carcer. l. 1. C. de Cohortal. & princip. Li-
mita: in quibusdam Casibus detentio privata non
est prohibita, Brunnem. ad tit. C. de Cohortal. &
princip. col. 4.

De Castitate, v. infra pudicitia.

CAP. X. De Casu. Axioma I.

Ubi casus enumerati sunt à lege, non est lici-
tum ex cerebro alium casum addere, ut dicit Bald.
in l. unic. §. 1. in 2. col. C. de Cad. roll. Gom. in §.
actionum 29. de act. num. 11.

II.

Ubi Casus legis aliquâ ratione reperitur, ibi
nulla